

Βουνό τα πρόστιμα για το περιβάλλον

Η ειδικευμένη σε θέματα περιβάλλοντος νομικός Αγγελική Καλλία καταγράφει τρεις τουλάχιστον υποθέσεις διαχείρισης του περιβάλλοντος για τις οποίες πρέπει να ντρεπόμαστε

Σε ποιο σημείο βρισκόμαστε σε σχέση με τη διαχείριση των απορριμμάτων; Έχουμε αρχίσει να πληρώνουμε τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν; Τι προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την περαιτέρω διαχείρισή τους εκτός από τη δημιουργία ΧΥΤΑ και ΧΥΤΥ; Θα ξεκινήσει η καύση των απορριμμάτων και τότε;

Δεν έχουμε αρχίσει να πληρώνουμε ακόμη. Μετά την κυβερνητική αλλαγή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε ένα χρονικό περιθώριο στη νέα κυβέρνηση. Σε συσκέψεις που είχαν στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο ΥΠΕΚΑ έθεσαν νέα προθεσμία συμμόρφωσης, ως τον Σεπτέμβριο του 2010. Σύμφωνα μάλιστα με πρόσφατες πληροφορίες, προβλέπεται εφάπαξ πρόστιμο 2.250.000 ευρώ και περίπου 30.000 ευρώ για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης.

Τι προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για την περαιτέρω διαχείριση των απορριμμάτων εκτός από τη δημιουργία ΧΥΤΑ και ΧΥΤΥ;

Η ευρωπαϊκή νομοθεσία έχει εμπλουτιστεί με την έκδοση της νέας οδηγίας-πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων που εκδόθηκε το 2008 και πρέπει να τεθεί σε ισχύ από τον Ιούνιο του 2010 (οδηγία 2008/98). Η νέα οδηγία ιεραρχεί τη διαχείριση των αποβλήτων και προμοδετεί τη διάθεση με ανάκτηση ενέργειας:

Ιεράρχηση μεθόδων διαχείρισης αποβλήτων:

- α) πρόληψη
- β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση
- γ) ανακύκλωση
- δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ., ανάκτηση ενέργειας
- ε) διάθεση.

Θα ξεκινήσει η καύση των απορριμμάτων και τότε;

Η νομοθεσία για την καύση των αποβλήτων υπάρχει. Εναπόκειται στα κράτη-μέλη να αποφασίσουν να τη ενεργοποιήσουν. Ήδη, για να αναφέρω μερικά παραδείγματα, στο Παρίσι, τη Βιέννη και την Πάλη της Μαγιόρκας λειτουργούν εγκαταστάσεις καύσης αποβλήτων, με αποδοχή από τους περιοίκους και χωρίς προβλήματα οσμής.

Υπάρχει ένα μεγάλο θέμα με τα φαινόμενα της θαλάσσιας ρύπανσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Η χώρα

Η Αγγελική Καλλία.

μας έχει ποτέ κατηγορηθεί ως υπαίτια θαλάσσιας ρύπανσης;

Η προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες, υφίσταται για την οικολογική ισορροπία του πλανήτη, γεγονός μεγαλύτερης σημασίας ακόμα και από το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής.

Η χώρα μας παραπέμφθηκε στο ΔΕΚ για μη εφαρμογή της οδηγίας για τα νερά, που καλύπτει και τα παράκτια νερά, αλλά η υπόθεση έκλεισε πριν της επιβληθεί πρόστιμο λόγω συμμόρφωσης.

Με άριστα το 10, ποια είναι η βαθμολογία που αποσπεί η Ελλάδα σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε ό,τι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος;

Όσον αφορά την κατάσταση του περιβάλλοντος, η Ελλάδα δεν έχει βαριά βιομηχανία και συνεπώς δεν έχει ρυπανθεί όπως βορειοευρωπαϊκά κράτη. Έχουμε ακόμα πολλές καθαρές θάλασσες και πλούσια οικοσυστήματα, επομένως η κατάσταση από την πλευρά αυτή είναι καλή (βαθμός 7/10). Ο ρυθμός της υποβάθμισης του περιβάλλοντος όμως είναι πολύ γρήγορος.

Όσον αφορά τη διαχείριση των προβλημάτων της απόβλητα, έλεγχοι στις ρυπαρές εγκαταστάσεις, στελέκωση και αποτελεσματικότητα των περιβαλλοντικών υπηρεσιών, ταχύτητα αντίδρασης, εμπιστοσύνη του πολίτη, έλεγχος ρύπανσης:

α) Στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ υπάρχει έκθεση για την ατμοσφαιρική ρύπανση της Αθήνας του 2009, δημοσιευμένη τον Απρίλιο του 2010, ενώ, αντίστοιχα, για τη Θεσσαλονίκη υπάρχει έκθεση του 2001.

β) Από τον νόμο 3199/2003 που ενσωμάτωσε την οδηγία-πλαίσιο για το νερό προ-

βλέπεται η σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Υδάτων που συγκροτήθηκε το 2005 με υπουργική απόφαση που όρισε συγκεκριμένα ονόματα. Πέντε χρόνια μετά, δεν έχει ποτέ λειτουργήσει! Ήταν μια απόφαση για να εμμάστε τυπικά εντάξει με τις υποχρεώσεις μας προς την ΕΕ. Για τη δημιουργία βάσης περιβαλλοντικών δεδομένων κλπ. θα έβαζα στην Ελλάδα 4/10.

Μπορείτε να αναφέρετε μία καλή πρακτική της χώρας μας σε θέματα περιβάλλοντος; Μια θετική ενέργεια για το περιβάλλον που να έχει πανελλαδική εμβέλεια και να κινητοποιεί πολλούς φορείς;

-Καθαρές θάλασσες με πολλές γαλάζιες σημαίες (περί τις 450 κάθε χρόνο).

-Ενεργοποίηση μέσω Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων για, π.χ., την προστασία της θαλάσσιας κελώνας μέσω του ΑΡΧΕΛΩΝ, με πρωτοβουλία του Δημήτρη Μαργαριτούλη, ο οποίος βραβεύθηκε πρόσφατα για τη δράση του.

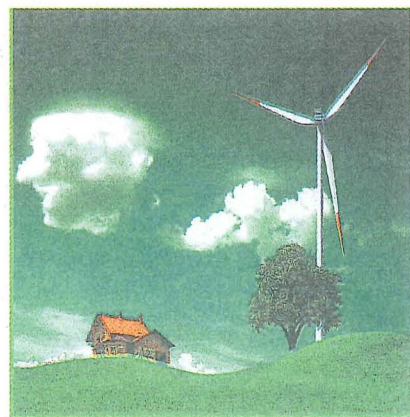
-Πρόσφατα ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης συνέστησε το Παρατηρητήριο Περιβάλλοντος, προκειμένου να συνεργάζονται διάφοροι φορείς για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος.

-Διάφορες εκπομπές ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης από την πλεόραση και το ραδιόφωνο.

-Λειτουργία του θεσμού του γενικού ελεγκτή Δημόσιας Διοίκησης.

-Δημιουργία του ΥΠΕΚΑ.

Συγκρότηση Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με αρμοδιότητα την επίβλεψη, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής και ενεργειακής πολιτικής της χώρας σε όλα τα επίπεδα-διοίκησης, κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και ΟΤΑ.

Ποιες είναι οι υποθέσεις που θα ξεχωρίζατε, οι οποίες ντρεπάζουν τη χώρα μας σε ό,τι αφορά τη διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος;

1 Η υπόθεση του Κουρουπιτού, για την οποία πληρώσαμε πρόστιμο περί τα 5 εκατομμύρια ευρώ.

2 Οι ΧΑΔΑ που υπάρχουν ανά την Ελλάδα και θα πληρώσουμε άμεσα τεράστια πρόστιμα. Παράλληλα δέκνουμε στην ΕΕ ότι είναι αδύνατο να συνεχιστούν για τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων διάθεσης, αλλά και για το ότι δεν υπάρχει πολιτική βούληση, ή αυτή είναι ασθενέστερη του πολιτικού κόστους, με αποτέλεσμα διοίκηση και πολίτες να οδηγούμαστε σε αδράνεια και στρουθοκαμηλισμό, λες και το πρόβλημα, αν δεν το αντιμετωπίσουμε, θα πάψει να υπάρχει.

3 Η έλλειψη πολιτικής για τη διαχείριση της φύσης και η τεράστια καθυστέρηση να εκδώσει η πολιτεία τα αναγκαία από τη νομοθεσία ΠΔ με τα οποία θα συγκεκριμενοποιηθεί το καθεστώς προστασίας των προστατευόμενων περιοχών (Natura 2000) και θα ορίζονται οι φορείς διαχείρισής τους. Με τους ρυθμούς που κινείται η διοίκηση, ούτε σε 20 χρόνια δεν θα έχουν υλοποιηθεί αυτά, ενώ με την πάροδο του χρόνου γίνονται καταπατήσεις και κάθε είδους ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Αναποτελεσματικότητα και περιβαλλοντική υποκρισία χαρακτηρίζουν τη δράση μας στην προστασία της βιοποικιλότητας στη χώρα μας, όταν ο τουρισμός είναι η βαριά βιομηχανία μας και όταν διαθέτουμε από τα πλουσιότερα σε βιοποικιλότητα περιβάλλοντα στην Ευρώπη. "Διά της αδράνειας, η καταστροφή", είναι η πρακτική που εφαρμόζεται στη χώρα μας. Γενικότερα, η απουσία της από συνενλή συμμετοχή σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής πολιτικής (καλύτερη εκπλήρωση υποχρεώσεων, μη αποστολή υπαλλήλων για οικονομικούς λόγους κλπ.).